

Redovisning av utförda åtgärder vid restaurering av ängsmark för att gynna fältgentiana i Kronobergs län 2011/2012

På uppdrag av Länsstyrelsen i Kronobergs län har Ekologa (Jonas Wäglind) genomfört åtgärder i syfte att restaurera ängsmark i naturreservatet Våraskröv och vid Natura 2000-områdena i Skäraskog och Karlslund. Åtgärderna som slutfördes under april 2012 utfördes i syfte att gynna den starkt hotade fältgentiana. Samtliga tre restaurerade ängar har den tidigblommande varianten av fältgentiana som bofast. Under senare år har allt färre tidigblommande fältgentiana rapporterats från de tre lokalerna i Våraskröv, Skäraskog och Karlslund.

Genomförda åtgärder som utförts på i förväg utvalda ytor, har varit att röja bort döda enbuskar, ansa ljung och andra risväxter som blåbär och lingon, mossriva områden med tät ansamling av mossa samt att faga ytorna omsorgsfullt. Olika ytor har krävt varierande arbetstid beroende på arbetets omfattning på varje område (se tabell 1). Bilderna nästkommande sida (se bild 1a till bild 3b) visar före genomförd åtgärd till vänster och efter utförd åtgärd till höger. Röda markeringsband visar fältgentianas växtområde vid varje delokal (orange punkt på bild 4 och 5).

Område	Datum	Åtgärd	Areal (m ²)	Tidsåtgång	Kommentarer
Skäraskog	2012-03-24	Röjning/räfsning/ansning	150	9 arb. tim.	Röjning av döda enbuskar och ansning av risväxter. Kraftig mossrivning (ca:6 m ³).
	2012-03-25	Fagning/mossrivning	420	10 arb. tim.	
	2012-04-24	Utökad staket	420	4 arb. tim.	
Karlslund	2012-04-10	Ansning av ljung	150	2 arb. tim.	Störst andel ljung inom område 3 (på kullen).
		Fagning/mossrivning	700	7 arb. tim.	
Våraskröv	2012-04-16	Ansning av ljung/räfsning/mossrivning Instruerat Börne T.	200	1 arb. tim. 3 arb. tim. 1 arb. tim.	Instruerat Börne T. efter de slutförda åtgärderna.
Redovisning	2012-04-27	Rapportskrivning		3 arb. tim.	Sammanställning och produktion av dataset.

Tabell 1. Redovisning av de restaureringsåtgärder som Ekologa genomfört i naturreservatet Våraskröv och Natura 2000-områdena Skäraskog och Karlslund under 2011/2012.

Ett dataset (shapefil) har bifogats till redovisningen så att berörda myndigheter och annan personal har tillgång till ytorna med utförda åtgärder vid t.ex. uppföljningar och återkommande åtgärder. Ytorna mättes in med hjälp av en handdator av typen Getac Nautix X7 med en detaljrik GPS mottagare av typen Qstarz GPS Recorder modell BT-Q1300S (bluetooth) tillsammans med ett högupplöst ortofoto (se sidan 3, bild 4 och 5). Vid naturreservatet Våraskröv har handdator och GPS recorder utan ortofoto används.

Syftet med åtgärderna i utvalda ängsmarker har varit att gynna den tidigblommande varianten av fältgentiana, genom att minska andelen beskuggande döda enbuskar och ris, mossa och förna. Vid reducering av mossa och förna ökas ljusinsläppet på den då mindre beskuggande mineraljorden. I och med ökat ljusinsläpp får fler frön/plantor möjligheten att nå mineraljorden och gro samt att växa sig stora nog att reproducera nästa generation frön än mer omfattande. För att om möjligt eliminera andelen skadade groplantor av tidigblommande fältgentiana har stor försiktighet vidtagits inom de små delområden där fältgentiana rapporterats och noterats under de senaste 4 åren. Undertecknad (Jonas Wäglind) har själv besökt områdena och rapporterat fältgentiana därifrån.

Nedan följer 6 stycken uppföljningsfotografier från de olika åtgärdsområdena, Natura 2000-områdena Skäraskog och Karlslund och naturreservatet Våraskröv.

Bild 1a. Fotografi från morgonen den 24 mars 2012. Bilden är tagen i åtgärdsområdets norra del (delokal 3), rakt norrut.

Bild 1b Fotografi från kvällen den 24 mars 2012. Bilden är tagen i åtgärdsområdets norra del (delokal 3), rakt norrut.

Bild 2a. Fotografi från morgonen den 10 april 2012. Bilden är tagen i åtgärdsområdets centrala del (delokal 3), rakt norrut.

Bild 2b. Fotografi från kvällen den 10 april 2012. Bilden är tagen i åtgärdsområdets centrala del (delokal 3), rakt norrut.

Bild 3a. Fotografi från morgonen den 16 april 2012. Bilden är tagen i åtgärdsområdet vid vilobänken, mot nordväst.

Bild 3b. Fotografi från eftermiddagen den 16 april 2012. Bilden är tagen i åtgärdsområdet vid vilobänken, mot nordväst.

Nedan ett exempel på ytor inlagda på ett högupplöst ortofoto där man detaljerat kan beskåda delområdena där åtgärder genomförts.

Bild 4. Ortofoto över Natura 2000-området vid Karlslund, Ljungby kommun. Ljusröda transpirerade ytor är de 5 delområdena med åtgärdade ytor. Yta 1 (160 m²), yta 2 (250 m²), yta 3 (50 m²), yta 4 (120 m²) och yta 5 (60 m²).

Bild 5. Ortofoto över Natura 2000-området vid Skäraskog, Uppvidinge kommun. Ljusröda transpirerade ytor är de tre numer hopslagna delområdena. Ljusröd yta är numer inhägnat område för slätter (ca 420 m²).